

VÄNERSBORGS
TINGSRÄTT
Målenhet 1

DOM
2011-12-22
meddelad i
Vänerns borg

Mål nr B 2569-09

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Åklagare

Kammaråklagare Fredrik Ingblad
Internationella åklagarkammaren i Stockholm

Tilltalad

NN

Vänerns borg

Offentlig försvarare:

Advokat Jacob Ceder
Advokaterna Bernling, Boberg, Ceder AB
Kungsgatan 9
462 33 Vänerns borg

DOMSLUT

Begångna brott

Medhjälp till brott mot upphovsrättslagen

Lagrum

2, 46, 53 och 57 §§ lagen \1960:729\ om
upphovsrätt till litterära och konstnärliga
verk samt 23 kap 4 § brottsbalken

Påföljd m.m.

1. Villkorlig dom
2. Dagsböter 40 å 170 kr

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen \1994:419\ om
brottsofferfond.

Ersättning

Jacob Ceder tillerkänns ersättning av allmänna medel med 45 840 kr. Av beloppet avser
9 168 kr mervärdesskatt. Av denna kostnad ska NN till staten återbetala
18 300 kr.

YRKANDEN M.M.

Åklagarens yrkanden, se bilaga 1.

DOMSKÄL**Gärningen**

NN har bestritt ansvar för brott och anfört följande:

Han har inte handlat uppsåtligt eller av grov oaktsamhet. Han vitsordar att han har innehaft programmet på sin dator, men han har inte installerat det eller kunnat styra över det. Han har haft tjänsten som ett chattinstrument och han har själv inte tillhandahållit eller laddat ned några filer. I övrigt har innehållet i gärningsbeskrivningen vitsordats.

Åklagaren har åberopat den skriftliga bevisning som redovisats i bilaga 1 och till utveckling av åtalet anfört bl.a. följande:

Att fildela innebär att överföra digitala filer mellan olika användare över Internet och den teknik/programvara som har använts i detta fall har benämningen DirectConnect (DC++). I ett fildelningsnätverk i vilket DirectConnect (fortsättningsvis DC) används öppnar varje användare upp sin hårddisk för att dela med sig av t.ex. musik, filmer eller annat material till alla andra användare i nätverket. Varje ansluten användare får tillgång till alla andra användares utdelade filer, vilket är syftet med nätverket. Varje användare har ett egenhändigt valt användarnamn och använder sig av en IP-adress vid varje uppkoppling. Ett DC-program finns installerat i varje användares dator och i samband med installationen har användaren valt olika funktioner, t.ex. användarnamn, vilken del av datorn som ska delas ut och vilket/vilka nätverk (hubbar) som användaren ska koppla upp sig mot. Användarna

har de enskilda filerna och den konkreta filen överförs direkt mellan användarnas datorer.

Hubbens funktion är att vara själva ingången för fildelningen, att hålla reda på användarna och deras IP-adresser samt att vidarebefordra de filsökningar som användarna gör. En hubb har normalt – och även i detta fall – en chattfunktion där samtliga användare kan kommunicera med varandra, t.ex. angående vilken musik man har eller bör söka efter.

Ägaren av hubben har en dator (server) och har installerat särskild DC-serverprogramvara. Hubben är ingången för den som vill hämta hem filer i nätverket. En hubb kan vara publik eller privat och till de publika hubbarna finns namn och IP-adress publicerat i hubblistor på Internet. I listorna framgår även vilka krav respektive hubbägare ställer för anslutning till hubben. I detta fall är det fråga om en publik hubb med namnet SEAL.

En användare som är ansluten till hubben får information från den vilka övriga användare som är anslutna och hur stor mängd data (filer) dessa delar ut. Användarna anges med smeknamn och genom att klicka på ett smeknamn kan användaren se alla de filer som denne delar ut. Hubben har en sökfunktion som användaren kan utnyttja för att söka efter specifika filer, t.ex. en viss låt eller en viss artist. När användaren preciserat sina sökbegrepp och tryckt på sökknappen skickas sökningen till hubben som i sin tur skickar sökningen vidare till de användare som är anslutna till hubben. Ger sökningen träff skickar hubben resultatet tillbaka till användaren och det visas i en träfflista i sökfunktionen. Genom att dubbelklicka på en önskad sökträff kan användaren sedan upprätta kontakt med innehavaren av den efterfrågade filen och påbörja överföringen av den.

Ägaren av hubben är den som bestämmer reglerna i ett DC-nätverk och det görs genom att ägaren konfigurerar DC-serverprogramvaran, genom att övervaka driften

samt genom att uppdatera hubben. Reglerna för hubben framgår ofta av det välkomstmeddelande som ägaren skapar och som användarna ser när de ansluter sig till hubben. Det är också ägaren av hubben eller en av honom anlitad operatör för drift och övervakning som kopplar bort icke önskvärda användare från hubben.

Hubben är nödvändig för DC-nätverkets funktion och om den stängs av kan användarna inte kontakta varandra och därmed inte heller överföra filer mellan varandra. Det görs gällande att den som delar ut filer i ett publikt DC-nätverk gör filerna tillgängliga för allmänheten genom överföring till allmänheten genom 2 § upphovsrättslagen. Det gäller även hubbägare som i vart fall främjar användarnas tillgängliggörande.

När det gäller den bevissäkring som på uppdrag av IFPI (International Federation of the Phonographic Industry) gjordes på morgonen den 4 januari 2008 har den visat bl.a. följande:

Hubbens IP-adress på morgonen den 4 januari 2008 var 85.227.143.178. På uppdrag av IFPI har en person under den morgonen via en publik hubblista sökt en hubb med namnet skane.twilight men i stället blivit uppkopplad mot en annan hubb i samma nätverk, nämligen NN s hubb twilight -seal. Den ovan nämnda IP-adressen innehades vid tillfället av NN och adressen från vilken uppkopplingen ägde rum var hans dåvarande bostadsadress på gatan i Vänersborg. Vid uppkopplingen på morgonen den 4 januari 2008 fick IFPI:s företrädare del av ett välkomstmeddelande av vilket framgick att 409 användare var uppkopplade mot hubben och att mängden filer som var föremål för fildelning uppgick till 26,97 terabyte. Av meddelandet framgick även hubbens krav att användare måste dela med sig av material med en minsta omfattning av tre gigabyte (motsvarar i genomsnitt minst 750 låtar) och att det maximala antalet användare var 600.

IFPI har säkrat bevis på aktiviteten hos användare som varit uppkopplade mot hubben genom att slumpvis söka efter flera låtar och användare. Låtarna har laddats ned från respektive användare och sparats i dataloggar som visar vad de enskilda användarna gjort i nätverket via hubben.

Användaren "Bacilla" har laddat ned och tillgängliggjort 50 filer via hubben och sammanlagda antalet tillgängliggjorda digitala filer har varit 3 980 st.

Användaren "Devil56" har laddat ned och tillgängliggjort 29 filer via hubben och sammanlagda antalet tillgängliggjorda digitala filer har varit 38 199 st.

Användaren "Bowman" har laddat ned och tillgängliggjort 26 digitala filer och sammanlagda antalet tillgängliggjorda digitala filer har varit 3 147 st.

Användaren "Big J+++" har laddat ned och tillgängliggjort 35 digitala filer och sammanlagda antalet tillgängliggjorda digitala filer har varit 1 955 st.

Användaren "Filur" har laddat ned och tillgängliggjort 39 digitala filer och sammanlagda antalet tillgängliggjorda digitala filer har varit 722 st.

Användaren "(BBB)FlashGordon" har laddat ned och tillgängliggjort 49 digitala filer och sammanlagda antalet tillgängliggjorda digitala filer har varit 3 891 st.

Användaren "Duval1980" har laddat ned och tillgängliggjort 50 digitala filer och sammanlagda antalet tillgängliggjorda digitala filer har varit 7 546 st.

Sammantaget har vid bevissäkringen 278 digitala filer i form av låtar överförts mellan den person som för IFPI:s räkning har genomfört bevissäkringen och de nu redovisade användarna. Vissa av användarna har inte varit möjliga att hitta men

användaren ”Devil56” har kunnat spåras. Denne har erkänt brott mot upphovsrättslagen och godkänt ett strafföreläggande.

NN har hörts över åtalet och berättat bl.a. följande:

Från början var det en av hans kompisar som drev hubben och han blev då tillfrågad om han kunde ta över den. Anledningen var att kompisen skulle få en sämre bredbandsuppkoppling. Först var han lite tveksam men han bestämde sig ändå för att tacka ja till erbjudandet. Hubben, som hade benämningen SEAL och ingick i nätverket Twilight Network skickades till honom i en ZIP-fil och han har haft den liggande på skrivbordet på sin dator. Han behövde inte göra något annat än att lägga upp den på skrivbordet och starta den. Han har haft en bredbandsuppkoppling och programvaran DirectConnect. Han har inte fildelat själv men det är han som har administrerat hubben. Han känner till att användare kan ansluta till en DC-hubb för att dela filer. Hans primära syfte med att ta över hubben har varit att använda dess chattfunktion och därigenom vidga sin umgängeskrets. Han har haft ungefär 40-50 kompisar som han har chattat med via hubben. Han var ute på hubben dagligen och han har haft möjlighet att se vilka användare som varit anslutna till hubben och hur mycket de har delat, men han har inte kunnat se vilka filer som har varit föremål för delning mellan användarna. Han vet att det är möjligt att dela bl.a. musik, filmer och egna bilder. Han har haft möjlighet att stänga av icke önskvärda användare, bl.a. sådana som har varit otrevliga i sin kommunikation. Det har också funnits en regel om att det inte är tillåtet att dela barnpornografi och vissa andra typer av grov pornografi. Vissa typer av icke önskvärda filer har han kunnat söka efter och sedan stänga av användare. Han har varje dag stängt av icke önskvärda användare. Redan innan han tog över hubben har han fungerat lite som ordningspolis för den. Regler för hubben bestämdes egentligen inom nätverket och det var en gemensam bestämmelse för hubbarna i nätverket att den minsta mängd en användare måste dela med sig av skulle uppgå till tre gigabyte. Han har drivit hubben men han har egentligen inte servat den. När det har varit dags att uppdatera hubben har han skickat iväg

filen till någon annan i nätverket och fått hjälp med det. Uppdateringen av hubben har skett ungefär en gång per kvartal.

Det välkomstmeddelande som finns i förundersökningen är det som har funnits på hans hubb. När antalet användare har nått maxantalet 600 har användarna slussats vidare till en annan hubb i samma nätverk. Hans dator var igång nästan dygnet runt och han hade egentligen inte koll på om det var tillåtet att dela filer med film och musik. Han vet inte om han tänkte på att han kunde åka fast. Han har inte funderat så mycket över upphovsrätten eftersom han inte kunde så mycket om ämnet, men han har förstått att användarna inte har haft tillstånd att dela med sig av sina filer. Vissa av dem ville inte diskutera ämnet fildelning i en publik chatt och han har förstått att verksamheten var olaglig.

Tingsrättens bedömning.

NN har i allt väsentligt vitsordat innehållet i sak i åklagarens gärningsbeskrivning men poängterat att chattfunktionen har varit det väsentliga för honom och att han själv inte har delat filer.

Genom NNs egna uppgifter och den övriga utredning som åklagaren har åberopat har framkommit att han har innehaft den hubb som åklagaren beskrivit i åtalet och att han därmed har möjliggjort för uppkopplade användare att söka och dela bl.a. musikfiler. Av utredningen har även framgått att hubben har fungerat på det sätt som åklagaren har beskrivit. NN har berättat hur han har tagit emot den nödvändiga programvaran, lagt upp den på sitt skrivbord och startat hubben. Han har innehaft och betalat för ett bredbandsabonnemang och han har haft inflytande över vilken typ av material som har fildelats. Vidare har han haft möjlighet att stänga av användare från hubben. Även om NN inte personligen har genomfört uppdateringar av hubben har han genom att skicka filen med

programvaran till en annan person ändå varit den som ombesörjt att uppdateringar har kommit till stånd.

Genom det beskrivna agerandet har NN varit delaktig i att det i samband med bevissäkringen den 4 januari 2008 har tillgängliggjorts 278 ljudupptagningar i form av digitala musikfiler mellan enskilda användare. Det har varit fråga om upphovsrättsskyddat material och frågan är vilket ansvar NN har för sin delaktighet i att fildelningen har kunnat ske. I det sammanhanget ska även anmärkas att NN själv inte har delat filer, något som åklagaren inte heller har gjort gällande.

NN har bestritt ansvar för brott, men genom de svar som han under förhöret vid huvudförhandlingen har lämnat på åklagarens frågor har framgått att han har varit medveten om att det via hubben har tagits kontakter för fildelning av material som har omfattats av upphovsrätt. Han har även uppgett att han har varit införstådd med att det är olagligt att delta i eller medverka till fildelning av sådant skyddat material, men han har ändå fortsatt att möjliggöra fildelningen genom att hålla hubben i drift. Det är därför bevisat att det är fråga om uppsåtlig brottslighet från NNs sida.

I målet har åklagaren gjort gällande inte enbart att NN har medverkat till brott genom att främja användarnas överföringar av digitala filer mellan varandra, utan åklagarens uppfattning är att NN genom sitt agerande tillsammans och i samförstånd med de enskilda användarna har tillgängliggjort de upphovsrättsligt skyddade filerna för allmänheten så att han är att bedöma som gärningsman.

Enligt 2 § lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk görs ett verk tillgängligt för allmänheten när det överförs till allmänheten på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till verket från en plats och en tidpunkt som de själva

väljer. Exempel på denna typ av förfogande, s.k. tillhandahållande på begäran, är när ett musikverk, ett filmverk eller ett litterärt verk ligger ute på Internet, så att enskilda kan ta del av verket när de önskar. I detta fall torde det sakna betydelse om någon faktiskt har tagit del av verket, det är tillräckligt att det har varit möjligt (jfr. angående 2 § i dess äldre lydelse Svea Hovrätts, avd 2, dom den 23 maj 2006 i mål FT 9477-04, respektive dom den 27 februari 2007 i mål FT 8245-05). Hovrätten ansåg i båda fallen att det hade varit fråga om ett offentligt framförande medan det med nuvarande lydelse av 2 § i stället skulle anses som en överföring till allmänheten.

I ett avgörande från EG-domstolen den 7 december 2006 i mål C 306-05 har domstolen lämnat förhandsbesked i frågan om sändningar av en signal via TV-apparater till ett hotells rumsgäster utgör överföring till allmänheten i den mening som avses i artikel 3.1. i direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället. EG-domstolen har kommit fram till att även om enbart tillhandahållandet av fysiska förutsättningar inte i sig utgör överföring i direktivets mening, så utgör ett hotells sändning till sina rumsgäster av en signal via TV-apparater, oberoende av sändningsteknik, en överföring till allmänheten i direktivets mening. Det saknar också betydelse om någon gäst faktiskt har tagit del av sändningen.

Åklagaren har gjort gällande att det upphovsrättsskyddade materialet i ett fall som detta har tillgängliggjorts för allmänheten redan när en sökande användare via hubben har fått svar från en annan användare att en önskad fil finns tillgänglig för delning.

Visserligen saknas möjlighet för användarna att tillgängliggöra filer för allmänheten utan hubbens funktion, men det har varit en förutsättning för att fildelning ska komma till stånd att den användare som söker en fil får ett svar från en annan till hubben uppkopplad användare om att filen finns tillgänglig. Det är först när ett sådant svar

har erhållits som den önskade filen kan laddas ned direkt från en användare till en annan. En användare som söker efter en specifik fil kan alltså inte självständigt bestämma exakt när han eller hon vill ta del av ett upphovsrättsligt skyddat verk. Tidpunkten för tillgängliggörandet har inte heller varit något som NN - stedt har kunnat styra över eller påverka när hubben har varit i drift. Även om NN har tillhandahållit de tekniska möjliga lösningarna för att göra ett verk tillgängligt för allmänheten skulle det enligt tingsrättens mening föra för långt att bedöma honom som gärningsman i fråga om brott mot upphovsrättslagen. Han har däremot genom sitt förfarande främjat användarnas tillgängliggörande av skyddat material till allmänheten på ett sådant sätt att han ska dömas för medhjälp till brott mot upphovsrättslagen.

Påföljd

Nn förekommer inte i belastningsregistret och det har inte framkommit annat än att han har ordnade sociala förhållanden.

När det gäller valet av påföljd konstaterar tingsrätten att NN har haft en viktig roll genom att han har tillhandahållit möjlighet för upp till 600 samtidiga användare att dela material via den av honom administrerade hubben. Även om antalet filer som delats har varit begränsad vid den specifika punkt som angetts i åtalet och det inte har framkommit att NN har haft hubben i något vinstsyfte anser tingsrätten därför att påföljden inte kan stanna vid böter. Gärningens art eller straffvärde medför dock inte att en frihetsberövande påföljd är påkallad. Det har även förflutit lång tid sedan gärningen och det är inte något som kan läggas NN till last. Det saknas anledning att befara att NN skulle återfalla i brott och påföljden kan bestämmas till en villkorlig dom i förening med ett måttligt bötesstraff.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT

DOM
2011-12-22

B 2569-09

Målenhet 1

Övrigt

Eftersom fängelse ingår i straffskalan för brottet ska NN betala lagstadgad avgift till brottsofferfonden. -

NNs ekonomiska förhållanden är sådana att han har förmåga att till staten återbetala en del av kostnaden för försvaret.

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE se bilaga 2 (DV 400)

Överklagande ställs till Hovrätten för Västra Sverige men ska ha kommit in till tingsrätten senast den 12 januari 2012.

Gunilla Åkerman